

2005-08-22

511-30373-05

1281-205

Vår referens

Enligt sändlista

Miljöenheten

Naturresursfunktionen

Lars Knutsson

040/044-25 22 93

**Fastställelse av uppdaterad skötselplan för naturreservatet
Prästaskogen i Lunds kommun**
(2 bilagor)

BESLUT

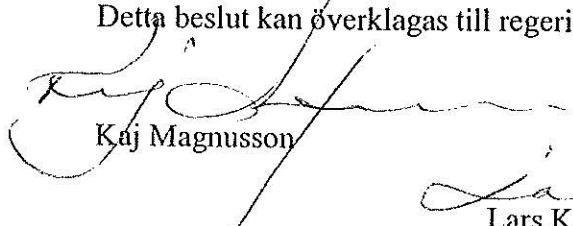
Med stöd av 3 §, förordningen om områdesskydd (1998:1252), Miljöbalken, fastställer Länsstyrelsen bilagd skötselplan för naturreservatet Prästaskogen i Lunds kommun. Den gamla planen från 1980-06-09 och planen från utvidgningen av reservatet 1991-04-09 upphör härmed att gälla.

Skäl för Länsstyrelsens beslut

För naturreservatet Prästaskogen gäller en skötselplan fastställd av Länsstyrelsen den 9 juni 1980 och 9 april 1991. Efter de ca 20 år, som förflutit sedan dess, finns ett behov att revidera skötselplanen. Mot denna bakgrund och med utnyttjande av nya kunskaper och olika erfarenheter i det praktiska skötselarbetet har Länsstyrelsen i samråd med markägarna Staten genom Naturvårdsverket/ Länsstyrelsen i Skåne län (Hällestad 10:81), Lunds kommun (Hällestad 8:133, 8:137), [redacted] (Hällestad [redacted] del av) och [redacted] (Hällestad [redacted] del av) låtit uppdatera och omarbeta den gamla skötselplanen för naturreservatet.

Planen har anpassats på ett sådant sätt att mål och syfte överensstämmer med gällande reservatsbeslut från den 9 juni 1980 och den 9 april 1991.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga

Kaj Magnusson

Lars Knutsson

fastställelse

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro/Bankgiro	E-post	www
205 15 Malmö	Kungsgatan 13	040-25 20 00 vx	040-25 22 55	6 88 11-9	lansstyrelsen@m.lst.se	www.m.lst.se
291 86 Kristianstad	Ö Boulevarden 62 A	044-25 20 00 vx	044-25 22 55	5050-3739		

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

BESLUT

2(2)

2005-08-22

511-30373-05
1281-205

Bilagor

Skötselplan för Prästaskogen

Hur man överklagar

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET PRÄSTASKOGEN I LUNDS KOMMUN, SKÅNE LÄN

1. SYFTE MED SÄKERSTÄLLANDE OCH SKÖTSEL AV RESERVATET

Ändamålet med reservatet skall främst vara att

- bevara ett omväxlande och ålderdomligt odlingslandskap i kuperad terräng med lövskogar, fälads- och hagmarker.
- synliggöra de åsryggur ur Hällestadssystemet som ingår i reservatet med mellanliggande fuktmarker och stora åsgropar.
- behålla en dämmd vattensamling i bäcken som rinner genom området.
- bibehålla fördelningen av karaktäristiska vegetations- och habitattyper enligt karta, bilaga 6
- gynna förekomsten av vresbok såväl i lövskogen som i den öppna betesmarken
- genom stigar och anordningar underlätta områdets utnyttjande för undervisning och studier samt som ett tilltalande ströv- och vistelseområde.

Syftet skall nås genom att

- lövskogarna överhålls, men hävdas genom försiktiga naturvårdsinriktade skötselåtgärder
- vresbogar gynnas genom frihuggning och eventuell hjälpplantering.
- träd- och buskskiktet glesas ut i anslutning till åsgropar
- de öppna gräsmarkerna hävdas genom betning och röjning av uppslag.
- ett glest trädskikt bibehålles inom delar av betesmarken (hagmark)
- enstaka vidgreniga solitärträd (ek, bok, vresbok, apel, al) bevaras och gynnas tillsammans med spridda buskar och buskage (hagtorn, hassel, slån, hägg, en)
- områdets hydrologi bevaras så långt möjligt.
- dammen centralt i området underhålls.
- anordnande och underhåll av stigar (bl a "Skåneleden") genom området

2. BESKRIVNING AV SKYDDSOBJEKTET

2.1 Administrativa data

Namn	Prästaskogen
Kommun	Lund
Socken	Hällestad
Fastigheter	Hällestad 10:81, Hällestad 8:39 (del), Hällestad 8:133, Hällestad 8:137, Hällestad 17:2 (del) samt Hällestad S:2
Naturgeografisk region	Nr 7 Skånes sediment- och horstområden
Lägesbeskrivning	Omedelbart norr och nordväst om Torna Hällestads by. . Topografisk karta: Malmö 2C NO Malmö 2C SO Ekonomisk karta: 2C 5 j S Sandby 2C 4 j Dalby
Gränser	Området är markerat med svart heldragen linje på karta, bilaga 1
Markägare	<i>Hällestad 10:81</i> Staten genom naturvårdsverket <i>Hällestad [redacted] (del)</i> [redacted] 240 12 TORNA HÄLLESTAD <i>Hällestad 8:133, Hällestad 8:137</i> Lunds kommun Box 41, 221 00 LUND <i>Hällestad [redacted] (del)</i> [redacted]
Areal	Ca 79 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län
Planförfattare	Lars Pålsson

2. BESKRIVNING AV SKYDDSOBJEKTET

2.1 *Administrativa data*

Namn	Prästaskogen
Kommun	Lund
Socken	Hällestad
Fastigheter	Hällestad 10:81, Hällestad ■■■■ (del), Hällestad 8:133, Hällestad 8:137, Hällestad ■■■■ (del) samt Hällestad S:2
Naturgeografisk region	Nr 7 Skånes sediment- och horstområden
Lägesbeskrivning	Omedelbart norr och nordväst om Torna Hällestads by. Topografisk karta: Malmö 2C NO Malmö 2C SO Ekonomisk karta: 2C 5 j S Sandby 2C 4 j Dalby
Gränser	Området är markerat med svart heldragen linje på karta, bilaga 1
Markägare	<i>Hällestad 10:81</i> Staten genom naturvårdsverket <i>Hällestad ■■■■ (del)</i> ■■■■ 240 12 TORNA HÄLLESTAD <i>Hällestad 8:133, Hällestad 8:137</i> Lunds kommun Box 41, 221 00 LUND <i>Hällestad ■■■■ (del)</i> ■■■■
Areal	Ca 79 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län
Planförfattare	Lars Pålsson

2.2 *Natur och markanvändning*

2.2.1 *Geologi*

Naturreseptatet är beläget på Romeleåsens urbergshorst och berggrunden utgörs söderut av gneiss och norrut av kambrisk sandsten. I en flack sänka utbildades under istidens avslutningsskede ett märkligt system av rullstensåsar, de sk Hällestads-åsarna. Den nordligaste av dessa sträcker sig in i södra delen av naturreseptatet i form av en huvudrygg med sidoarmar. Rullstensåsarna bildades i tunnlar och sprickor i ett uttunnat istäcke som först påverkades av ismassor från nordost och senare från sydost. Smältande isblock bildade dessutom stora åsgropar. Materialet som avsattes innehåller mycket sand men också grövre fraktioner i form av grus och sten. Den sydostliga isen förde med sig en del kalk- och näringsrikare material som blandades in i det primärt fattiga materialet från området berggrund och från norr. Terrängen i övrigt är svagt kuperad och utmärkes av torra höjdråk omväxlande med fuktiga sänkor med små vattendrag.

2.2.2 *Historisk och nuvarande markanvändning*

Markanvändningen inom området finns tidigast dokumenterad i början av 1700-talet. På Geometrisk karta 1719 (Bilaga 2) befinner sig området på inägomark till större delen karakteriserat av slåttermarker. Dessa bestod i högre lägen av hårdvallar med ett stort antal solitära träd. I fuktstråken fanns sidvallsängar som delvis var mycket våta, "starrvallar". Även anslutande hårdvall var fuktig, "måsig hårdvall".

I öster nedanför åsryggen och i anslutning till Hällestads by i söder var markerna helt uppodlade som åker. Betning förekom på träderna men troligen också i de trädbevuxna ängarna sent på året.

Denna fördelning av markanvändningen fanns i princip kvar i början av 1900-talet. På ekonomiska kartan 1914 (Bilaga 3) har åkern utvidgats till samtliga marker öster om den centrala bäcken utom på åsryggarna som bär bokskog samt några mindre partier öppen ängsmark. Lövskog finns också väster om vägen mellan Hällestad och Måryd genomdraget av ett öppet kärrstråk. Partiet mellan vägen och fram till den centrala bäcken var betecknad som gles skog och av allt att döma användes den för bete ("hagmark").

I ett mellanskede under 1800-talet kan hela åsryggen i öster ha varit öppen innan den fick växa igen med skog (Rekognoseringskartan 1815).

Numera har även den glesa skogen eller beteshagen öster om vägen Hällestad –

Måryd slufits till tät skog utom i ett stråk strax väster om den centrala bäcken. I denna har en dämning medfört att en damm bildats. Åkermarkerna omkring den östra åsryggen har lagts som betesmarker och under en period var ett åkerområde norr om åsryggen planterat som ek-björkskog, men har i dag öppnats upp till en betad hagmark (Jfr bilaga 4).

2.2.3 Vegetation (karta, bilaga 6)

Som nämnts i samband med beskrivningen av områdets geologi ingår en blandning av näringsrikt och fattigt material i marken. Detta kommer till uttryck i vegetationen som både i skog och på öppen mark uppträder i typer som ofta balanserar mellan hedartade och örtrika typer.

Skogsmarken i torra höjdlägen utmärks av *ris-kruståtelbokskog* som emellertid i övrigt visar en mosaik med en ganska artfattig *lågörtbokskog* bl a indikerad av förekomst av gulplister. Bortsett från några mindre ytor med enbart förna är vitsippa heltäckande i båda typerna. Viss inblandning av ek förekommer och i nordöstra delen finns ett område där *ek* dominerar med ett väl utvecklat buskskikt bl a hassel och en örtrik markvegetation. I fuktiga svackor tar al eller ask över med en ganska artrik markvegetation innehållande älgört, svalört och vitsippa.

Ett speciellt inslag bland träden utgör de *vresbogar* som förekommer i skogen längs vägen mot Måryd och i östra kanten av bokskogsområdet ut mot den öppna fäladsmarken. Även ute i den betade fäladsmarken är vresbogar vanliga och inom ett mindre område finns en hagmark med nästan enbart vresbok och flerstammiga vanliga bokar. På den södra åsryggen finns också enstaka välvuxna exemplar av vresbok.

Vresbok uppträder endast lokalt i sydvästra Skåne och har sin rikaste förekomst i Prästaskogens naturreservat med omgivning. Den har uppfattats som en ursprunglig typ av bok som senare trängdes tillbaka av en från söder invandrande rakstammig typ.

I de öppna naturbetesmarkerna är örtrika varianter av hedvegetation vanligast. På torra ställen förekommer ren *fårsvingelhed* och på ett sandigt område i västra delen av södra åsryggen uppträder *borstståtelhed*. Annars kan merparten av hedytorna klassificeras som örtrik ljunghed, vilken i varma torra sluttningar kan närma sig *fårsvingeltorräng* med arter som tjärblomster, brudbröd och fältvädd. Inom de betesmarker som tidigare varit åker finns huvudsakligen *rödvenäng* med något varierande artinnehåll.

Fuktiga områden i den öppna betesmarken utmärks av att lågvuxen älgört finns överallt mellan grästuvorna bl a tillsammans med ängsbräsma och ältranunkel, dvs betad *högörtäng*. Låga starrarter uppträder också och inom några områden tar dessa över och vegetationen övergår i *gräs-lågstarräng*.

Den lilla vattensamlingen i södra delen av reservatet innehåller längs stränderna en del vattenväxter som vass, vattenklöver och nate medan den dämnda dammen centralt i området är tämligen vegetationslös bortsett från att den övergår i ett mycket vått alkärr i sin södra ända.

Naturreseptatet ingår i ett större Natura 2000-område Måryd-Hällestad SE 0430026. Inom reservatet förekommande vegetations- och naturtyper kan listas enligt följande (*Kursiv*: VTN, Pålsson 1998, *Fet*: Natura 2000-habitat med ungefärliga arealer):

2.2.2.1	<i>Ris-kruståtelbokskog</i>	AREAL ca
9110	Bokskog av fryletyp	14 ha
2.2.2.2	<i>Lågörtbokskog</i>	
9130	Bokskog av örtrik typ	7 ha
2.2.3.2a	<i>Örtrik hasselekskog</i>	
9160	Ek- avenbokskog av buskstjärnblommatyp	3 ha
2.2.3.4	<i>Askskog</i>	
2.2.4.3	<i>Örtrik sumpalskog</i>	
91EO	*Alluviala lövskogar som tidvis är översvämmade	6 ha
4.1.41	<i>Borståtelhed</i>	
2330	Gräsmarkssandyner med borståtel och rödven	0,5 ha
5.1.1.7	<i>Örtrik ljunghed</i>	
5.1.3.2a	<i>Fårsvingelhed</i>	
4030	Torra hedar	6 ha
5.2.1.2	<i>Fårsvingeltorräng</i>	
5.2.2.2	<i>Rödvenäng</i>	
6270	*Artrika torra-friska låglandsgräsmarker, fennoskandisk typ	21 ha
5.2.3.2	<i>Högörtäng</i>	
6430	Högörtängar	2 ha
5.3.3.3	<i>Gräs-lågstarräng</i>	
6410	Fuktängar med blååtel och starr	1 ha
5.2.2.1	<i>Knylhavreäng</i>	
6510	Slåtterängar i låglandet	0,5 ha

2.2.4 Kulturhistoriska byggnader

Nära den centrala bäcken i södra delen av området finns grunder kvar efter ett torp markerat på ekonomiska kartan 1910-20. I anslutning till dessa finns en del trädgårdsväxter kvar (snöbär). Miljön bör beaktas i skötseln av reservatet.

2.2.5 Allmänhet och friluftsliv

Prästaskogen utgör ett mycket värdefullt ströv- och vistelseområde nära Lund och andra tätorter i sydvästra Skåne. Naturen är tilltalande och omväxlande. Från den södra åsryggen är utsikten över Vombsänkan och landskapet kring Hällestad storslagen. Stigar finns anordnade och Skåneleden passerar genom naturreservatet.

Såväl områdets geologi och terrängformer som den markhistoriskt präglade naturen gör området lämpligt för olika former av undervisning och annan information till allmänheten.

2.3 Prioriterade natur- och kulturvärden

- del av åssystemet vid Hällestad med väl utformade åsryggar i ett nätverk och förekommande stora åsgropar
- naturtyper formade under hundratals år i ett för bygden typiskt och variationsrikt odlingslandskap
- landets största förekomst av vresbok, som i hagmarksmiljö ger en eventuell bild av hur det tidiga odlingslandskapet i trakten såg ut.
- habitat prioriterade inom Natura 2000.
- ett värdefullt ströv- och vistelseområde för allmänheten

2.4 Referenser

Lindquist, B. 1931. Den skandinaviska bokskogens biologi. – Svenska skogsvårdsföreningens tidskr. 29.

Naturvårdsverket. 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000.- Stockholm.

Påhlsson, L. (ed). 1998. Vegetationstyper i Norden. – TemaNord 1998:510

Wennberg, G. 1949. Differentialrörelser i inlandsisen.
– Medd. fr. Lunds geol.-min. inst. Nr 114.

Åberg, C. 1958. Hällestads åsar. – Skånes Natur XLV. – Lund

Kartor:

Lantmäteriet: Geometrisk karta över Hällestad 1719.

Lantmäteriet 1986. Skånska rekognoseringskartan framställd av
fältmättningsbrigaden 1812 – 1820. -Berlings, Arlöv.

Lantmäteriet: Ekonomisk karta över Malmöhus län. Bladet Refvinge. 1914.

3. ÖVERSIKT AV MARKSLAG (SKÖTSELOMRÅDEN) (karta, bilaga 4)

Naturreseptatet består till stora delar av olika lövskogstyper. Dominerande är äldre bokskogar med tidigare naturvårdsinriktad skötsel. Dessa övergår i sänkor till al- och askskog. De öppna markerna utgörs centralt i reservatet av gammal inte tidigare uppodlad fåladsmark som mot ett fuktstråk övergår i hagmarkmarker med dominerande al eller vresbok. I öster finns större öppna områden som tidigare utgjorts av åker men som nu har nästan naturlig gräsmarksvegetation. I norr har en del av dessa marker planterats med ek som tillsammans med spontan björk bildar en hagmark. Strax norr om Hällestads by inramar rullstensåsar ett område som tidigare utsatts för täktverksamhet men där det etablerats naturlig gräsmarksvegetation omkring en mindre vattensamling. En annan vattensamling har uppstått genom dämning av det vattendrag som från öster rinner genom den centrala delen av området. Längs södra kanten av västra delen finns en skjutbana anlagd:

	Areal ca
ST - Lövskogsmark	30 ha
SB - Glest trädbevuxen betesmark (hagmark)	9 ha
NB - Öppen betad hed och gräsmark med solitärträd och buskar	23 ha
HS - Vattensamlingar	1 ha
Å - Åker	14 ha
Skjutbana med P-plats	2 ha

4. MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSEL AV MARKSLAG (SKÖTSELOMRÅDEN)

4.1 *ST – Lövskogsmark*

En stor del av området utgöres av bokskog, merparten strax över 100 år gammal. Inom några partier förekommer vresbok. Utefter vattendrag och i sänkor finns fuktig lövskog dominerad av al och ask. I kantområden till fuktlövskogen särskilt i västra delen av reservatet finns stråk av björk och rönn som utvecklats ur uppslag efter tidigare granplanteringar. Längs nordöstra kanten ligger ett område med ört- och buskrik skog huvudsakligen med ek men också inslag av bok.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- lövskogen är en gammal kulturskog som skall hävdas genom försiktiga naturvårdsinriktade åtgärder.
- skötseln inriktas på att skapa en olikåldrig lövskog som överhålls med ett inslag av så många äldre vidgreniga träd som möjligt
- på åsarna och i högre lägen skall skogen domineras av bok med förekomster av ek och längs vattendrag och i fuktsvackor al eller ask.
- förekommande vresbokar gynnas och bevaras.
- inslag av buskar (hassel, hagtorn, brakved) gynnas, dock att täckningsgraden inte får överstiga 50%
- genomsikt skapas så att åsryggar och åsgropar synliggöres.
- döda träd skall finnas i bestånden.

Skötselmål och skötselåtgärder.

- lövskogen överhålls längsta möjliga tid. Fuktlövskog kan lämnas till fri utveckling.
- buskar och träd som tränger vresbokar och äldre storvuxna och vidkroniga träd röjs och avverkas.

- vid behov utföres försiktig röjning och gallring. Bok- och ekskog föryngras genom att i uppkomna luckor markberedning utförs eventuellt tillsammans med plantering varvid material från området används. För att skapa olikåldrighet i skogen kan med långa tidsintervall några luckor skapas genom avverkning.
- områden med dominerande björk, rönn etc (tidigare hyggen) röjs och gallras med inriktning på att gynna bok, ek eller al. Vid behov hjälpplantering med dessa trädslag.
- insprängda granar slutavverkas.
- särskilt uppmärksammas vresbok som föryngras genom särskild markberedning samt tillvaratagande av plantor som flyttas och planteras på lämpliga ställen.
- träd och buskar i brynen mot öppen betesmark gynnas om möjligt med nedtill avbetade kronor (beteshorisont).

4.2 *SB – Glest trädbevuxen betesmark (hagmark)*

Glest trädbevuxen betesmark (hagmark) förekommer i ett antal olika typer inom reservatet. I den centralt belägna naturbetesmarken väster om dammen finns

- spridda träd f a i norra delen
- gles betad alskog i fuktstråket väster om dammen
- parti med vresbok på höjd söder om dammen. Denna betade vresbokhage torde vara unik och har en mycket ålderdomlig prägel.

Österut mellan dammen och åkern finns en större hage som uppstått genom att en åker planterats med ek och björk. Genom röjningar och gallringar samt betning av området har en hagmark uppstått där gräsmarken redan fått en naturlig prägel.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- betad ogödslad gräsmark. Vegetationens höjd skall vid slutet av betesperioden i princip inte överstiga ½ - 1 dm.
- glest bestånd av bok, ek, al eller björk (täckning ca 30%) med vidkroniga träd, efterhand med hög ålder. Bok, ek och al gynnas på bekostnad av björk.
- spridda buskar kan förekomma (hagtorn, hassel, nypon) i anslutning till eller

mellan träden

Skötsel mål och skötselåtgärder.

- området hägnas för betning (pålar med trådar, elstängsel) tillsammans med område 4.3, indelat i fällor med hänsyn till betesintensitet och antal betesdjur.
- gräsmarken skall hävdas genom betning med nöt, hästar eller får på ett sådant sätt att markvegetationen hålls låg (höst: < ½ dm på torra marker och < 1 dm på fuktiga, ev. något högre i tuvor).
- betesperioden skall i princip omfatta tiden (maj), juni - oktober. Betet bör pågå så länge som möjligt på hösten
- högvuxen gräs- och örtvegetation (*som mest utvecklas inom fuktiga områden*) slås vid behov. Materialet bortföres. Vid upprepad slåtter med små mängder material kan detta ligga kvar och multna.
- alla former av gödsling undviks, innefattande utläggande av stödfoder.
- alla uppslag av buskar och träd (särskilt uppslag av al) röjs årligen om de inte kan hållas nere av betningen, dock att enstaka lägre buskar och träd kan sparas som ersättare enligt bevarandemålet.
- trädskiktet hålls vid en täckning på ca 30% genom gallringar. Inom områden med al eller vresbok kan täckningen dock vara ca 50%.
- vid gallringar gynnas och bevaras i första hand greniga och vidkroniga träd. Väl utvecklade äldre träd frihugges vid behov så att de står fritt i förhållande till omgivande träd och buskar (avstånd ca 5 m)
- avverkat material skall samlas ihop och flisas eller brännas på lämpliga platser utan värdefull gräsvegetation.

4.3 NB - Öppen betad hed- och gräsmark med solitärträd och buskar

I området ingår marker med skiftande vegetation och ursprung. Centralt söder om dammen finns ursprunglig fäladsmark med torr gräshed och fuktiga stråk med gräs- lågstarräng. Längs västsidan av den stora åsryggen söderut uppträder torra och delvis örtrika hedfragment vilka delvis vuxit igen under senare år. Vidare ingår ett stort område med kulturpåverkad rödvenäng längs östsidan av samma

åsrygg ned mot Hällestads by med vida utblickar över Vombsänkan.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- betad ogödslad gräsmark. Vegetationens höjd skall vid slutet av betesperioden i princip inte överstiga 1 dm.
- spridda buskar och ett begränsat antal solitära, gärna vidkroniga, träd kan förekomma.

Skötselmål och skötselåtgärder.

- området hägnas för betning (pålar med trådar, elstängsel) tillsammans med område 4.2, indelat i fällor med hänsyn till betesintensitet och antal betesdjur.
- gräsmarken skall hävdas genom betning med nöt, hästar eller får på ett sådant sätt att markvegetationen hålls låg (höst: < ½ dm på torra marker och < 1 dm på fuktiga).
- betesperioden skall i princip omfatta tiden maj - oktober. Betet bör pågå så länge som möjligt på hösten
- högvuxen gräs- och örtvegetation (*som mest utvecklas inom fuktiga områden*) slås vid behov. Materialet bortföres. Vid upprepad slåtter med små mängder material kan detta ligga kvar och multna.
- alla former av gödsling undviks även vinterutfodring av betesdjuren (förläggs vid behov utanför reservatsgränsen).
- alla uppslag av buskar och träd röjs årligen om de inte kan hållas nere av betningen.
- enstaka lägre buskar och ett begränsat antal solitära träd sparas.
- gamla vidkroniga träd gynnas och frihugges vid behov och enstaka framtida efterträdare kan vid behov sparas.
- avverkat material skall samlas ihop och flisas eller brännas på lämpliga platser, dvs områden utan värdefull gräsvegetation eller på åker utanför reservatet.

4.4 *HS – Vattensamlingar*

Två mindre vattensamlingar finns inom reservatet, en bildad genom dämning i i bäcken centralt genom området och en i botten av en dal strax norr om Hällestads by. Den förra karaktäriseras av en fri vattenyta som i södra änden övergår i alkärr och den senare är delvis omgiven av buskar samt hyser en naturlig kantvegetation av vattenväxter.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- öppen vattenyta med begränsad kantvegetation av vattenväxter
- i den mån vattenytan inte gränsar mot skog eller skogsdunge får endast enstaka buskar och träd finnas på stranden (max 20% av strandlinjen).

Skötselmål och skötselåtgärder.

- träd- och busk uppslag längs stränderna bevakas och röjs
- om vegetation sprider sig och växtmaterial samlas i vattnet rensas vid behov.

4.5 *Åker*

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- öppen åker alternativt gräsbevuxen slåtter eller betesmark

Skötselmål och skötselåtgärder.

- åkerbruk
- i det fall marken sås in med gräs skall den hävdas genom slåtter eller bete.

4.6 *Skjutbana*

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- öppet stråk för skjutbana som om möjligt på sikt avvecklas och marken integreras i angränsande naturtyper

- lågvuxen gräsmark med örter som hålls öppen genom slåtter och röjning.

Skötselmål och skötselåtgärder.

- gräsmarken slås årligen och skall vara lägre än 3 dm vid vegetationsperiodens slut (undantag: område med pestskräp nedanför vallen)
- vid behov röjning av uppslag.

4.7 Torpgrund

På kartan från 1910 finns ett torp i anslutning till den centrala bäcken strax norr om den nuvarande skjutbanan. En väg ledde fram till torpet från skjutbanans nuvarande parkeringsplats.

Endast stengrunder finns kvar av detta torp samt en del trädgårdsväxter exv. snöbär. Resterna av grunderna skall ligga kvar och trädgårdsväxterna bibehålls, dock utan att de får sprida sig utan för torpgrundens närhet.

**5. MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR RESTAURERINGSÅTGÄRDER
(karta, bilaga 5)**

5.1 Busk- och trädområde på södra åsryggen

Större delen av reservatet befinner sig i god skötselstatus och målet för områdets skötsel kan nås genom de föreslagna löpande åtgärderna för olika markslag. Dock har sydvästslutningen på den stora åsryggen i södra delen av reservatet vuxit igen. Här fanns tidigare en välutvecklad örtrik ljunghed eller torräng som idag endast återstår i form av fragmenterade ytor (jfr vegetationskartan, bilaga 6)

Bevarandemål

- betad gräsmark (< ½ dm höjd) med någon buske (slån, nypon) och 3 - 4 träd (i första hand befintliga vresbokar).
- områdena skall efter restaurering ingå i 4.6^{1,2} "Öppen betad hed- och gräsmark med solitärträd och buskar"

Skötselmål och skötselåtgärder.

- all busk- och trädvegetation röjs till bevarandemålet.

- stubbar lämnas med horisontella snitt så att betesdjuren inte skadas.
- avverkat material skall samlas ihop och avlägsnas, eventuellt efter flisning, alternativt brännas på lämpliga platser, dvs områden utan värdefull gräsvegetation eller på åker utanför reservatet.
- området hägnas ihop med omgivande fällor
- åtgärderna följs upp med tillräcklig betning: nya uppslag skall hållas nere.

6. ANORDNINGAR FÖR REKREATION, FRILUFTSLIV OCH TURISM (karta, bilaga 7)

6.1 Allmänt mål

Enligt syftet skall områdets utnyttjande för strövande, vistelse och undervisning underlättas genom anläggande av stigar och uppsättande av informationsskyltar. Naturtyperna inom reservatet störs i princip inte av att det utnyttjas av besökande för sådana aktiviteter i synnerhet om en viss kanalisering sker genom utmärkande av stigar.

Naturreservatet har stor betydelse som strövområde i det tätbefolkade sydvästra Skåne och i synnerhet för Lunds kommun. Det utgör en del av det större skrylleområdet, iordningställt för friluftsliv i regionen.

6.2 Tillgänglighet

Naturreservatet är beläget strax norr om Torna Hällestad's samhälle och korsas i sin västra del av vägen mellan Hällestad – Måryd – S. Sandby. Där finns också en anslutningspunkt i anslutning till parkeringsplatsen vid skjutbanan. I södra delen nås reservatet direkt från anslutande vägar och gator i samhället .

6.3 Anläggningar

6.3.1 Parkering, vägvisning

Parkering finns anordnad i anslutning till skjutbanan och skall hållas i gott skick som torr grusad yta i samarbete med ansvariga för skjutbanan. Vid besök i södra delen av reservatet kan bilar parkeras på gator i Hällestad. Lämplig passage från

samhället exv i anslutning till Skåneleden skall anges med skylt.

6.3.2 Sanitet

I anslutning till parkeringsplatsen vid skjutbanan skall finnas ett sopkärl och en enkel toalett. Underhåll och tömning ombesörjs enligt avtal med kommunen.

6.3.3 Stigar, broar och spänger

Ett antal stigar skall finnas markerade på lämpligt sätt inom reservatet enligt karta, bilaga 7. Skåneleden skall vara markerad enligt reglerna för denna. Där stigarna passerar bäckar skall mindre broar var anlagda och där stigarna passerar fuktiga marker (huvudsakligen i den centrala betesmarken) skall de spängas med plank, som vid behov läggs på låga plintar.

6.3.4 Informationstavlor

Informationstavlor med kartor över reservatet och dess stigsystem samt med beskrivning över områdets naturförhållanden skall finnas uppsatta enligt karta, bilaga 7. Vid behov kan ytterligare skylt uppsättas.

6. ANSVARSFÖRDELNING

Länsstyrelsen tecknar avtal beträffande områdets skötsel i olika delar med entreprenör, markägare och Lunds kommun.

7. TILLSYN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

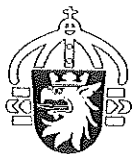
7.1 Årlig dokumentation av skötselåtgärder samt uppföljning av skötselmål

Skötselinsatser utförs efter samråd mellan Länsstyrelsen, markägare och brukare.

Brukaren av betesmarken rapporterar årligen till Länsstyrelsen om antal betesdjur, djurslag och betestider samt övriga skötselåtgärder.

Utförda skötselinsatser skall dokumenteras av Länsstyrelsen (efter rapportering).

7.2 Uppföljning av bevarandemål

Kontroll av vegetation och habitat utförs vart tionde år av länsstyrelsen genom att området vegetationskarteras på nytt och att mängden indikatorarter för olika habitat noteras.

Betesresultatet kontrolleras årligen.

7.3 Uppföljning av skötselkostnader

Uppföljning av skötselkostnader görs årligen av den eller de som ansvarar för skötseln och rapporteras till länsstyrelsen.

8 KARTOR/BILAGOR

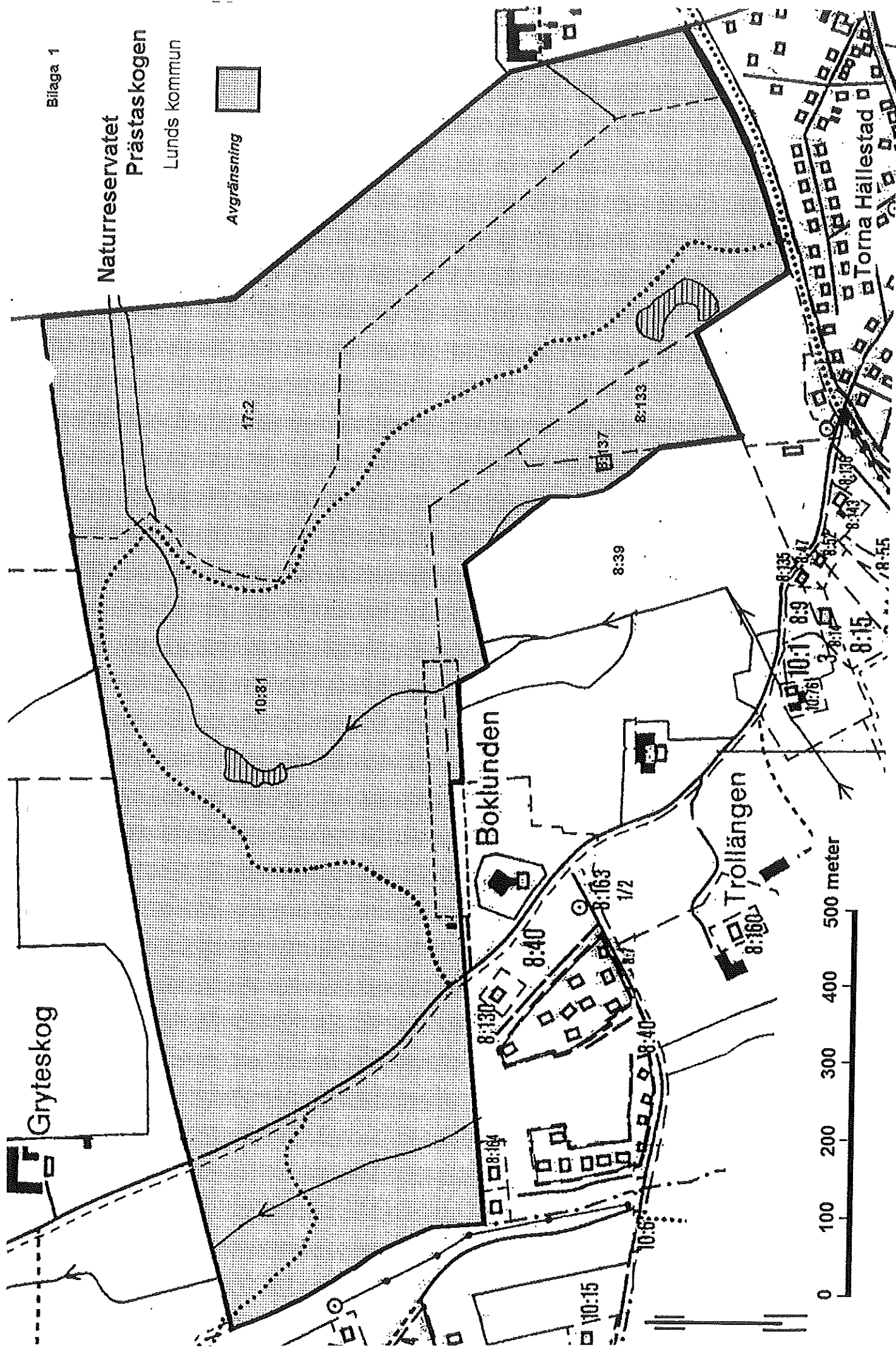
1. Naturreservatets avgränsning
2. Markanvändning enligt Geometrisk karta 1719
3. Markanvändning enligt ekonomiska kartan 1914
4. Markslag (skötselområden) med kodlista.
5. Restaureringsåtgärder
6. Vegetationstyper med kommentar.
7. Anordningar

Naturservatet

Prästaskogen

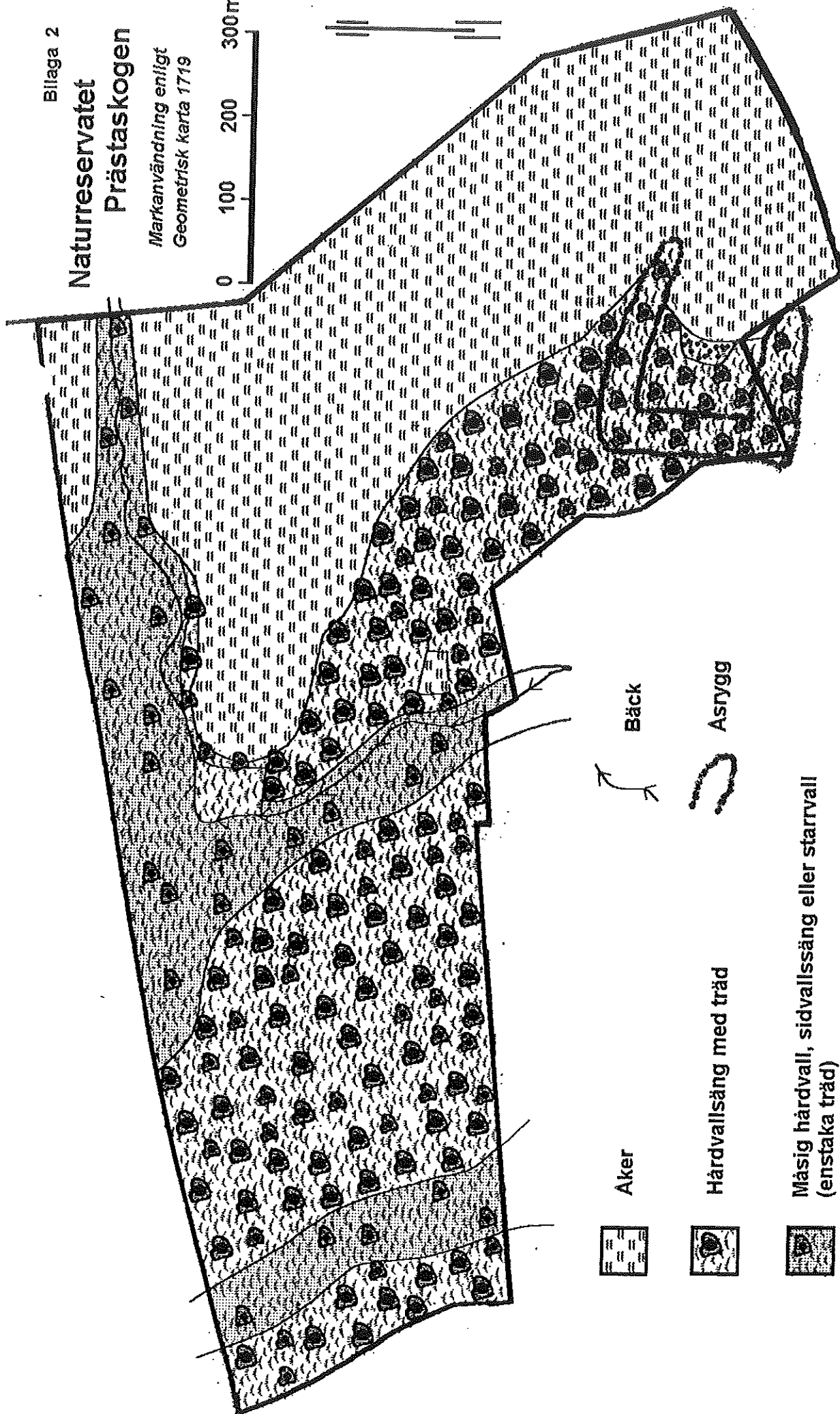
Lunds kommun

Avgrensning

Naturresevatet Prästaskogen

Markanvändning enligt
Geometrisk karta 1719

Aker

Hårdvallsäng med träd

Måsig hårdvall, sidvallsäng eller starrvall
(enstaka träd)

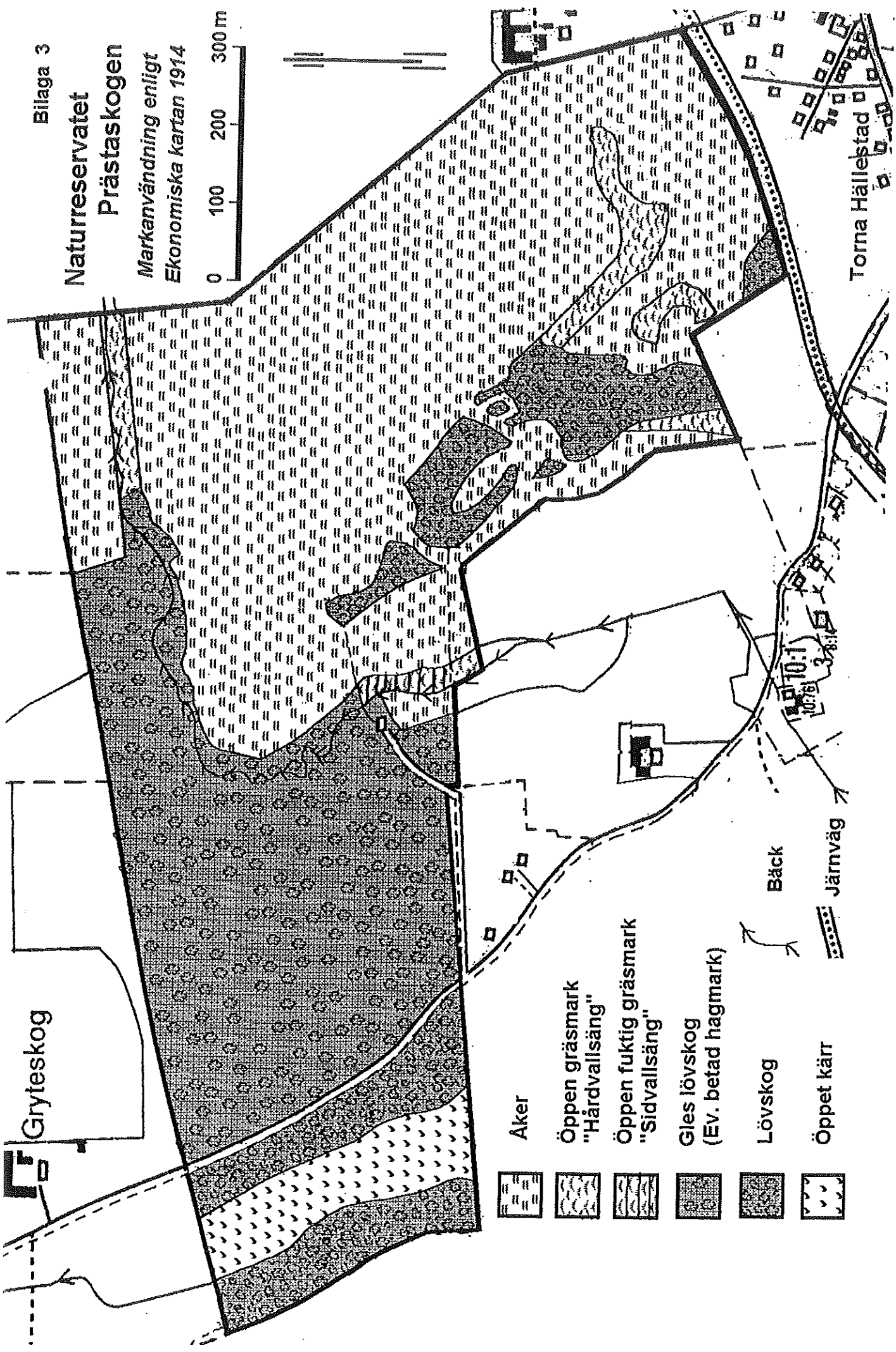
Bäck

Asfytg

Naturresevatet Prästaskogen

Markanvändning enligt
Ekonomiska kartan 1914

Gryteskog

Aker

Öppen gräsmark
"Hårdvallsäng"

Öppen fuktig gräsmark
"Sjdvallsäng"

Gles lövskog
(Ev. betad hagmark)

Lövskog

Öppet kärr

Bäck

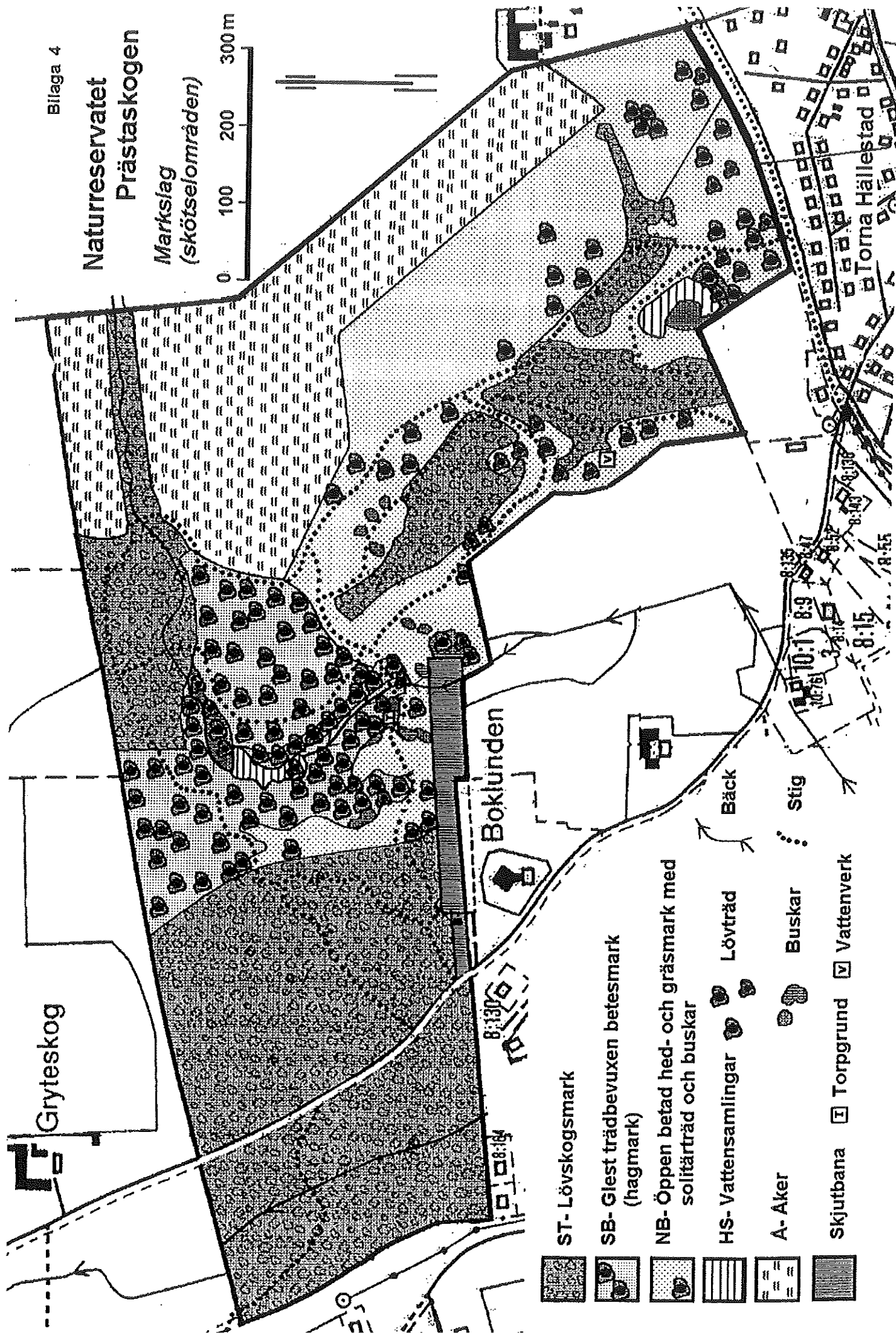
Järnväg

Torna Hällestad

Naturresevatet Prästaskogen

Marks-
lag
(skötselområden)

0 100 200 300 m

ST- Lövs-kogsmark

SB- Glest trädbevuxen betesmark
(hagmark)

NB- Öppen betad hed- och gräsmark med
solitärträd och buskar

HS- Vattensamlingar

Lövträd

A- Aker

Buskar

Skjutbana [] Torpgrund [] Vattenverk

Bäck

Stig

Koder för huvudtyper av markslag

Naturvårdsverket 2000.

SF – skog med fri utveckling

ST – skog med begränsad skötsel i träd och buskskikt

SS – skog med äldre typ av skogsbruk

SR – skog med rationellt skogsbruk enligt skogsvårdslagen

SB – skog med betesdrift och skötsel av träd- och buskskikt

Ä – ängar med ängsbruk (slätter)

NB – naturbetesmarker med naturvårdsinriktad betesdrift

KB – kultiverade betesmarker med naturvårdsinriktad betesdrift

Å – åkrar, inklusive betes- och slåttervallar, med åkerbruk

VF – våtmarker med fri utveckling

VS – våtmarker med någon form av skötsel (ej äng, betesmark eller sumpskog)

FF – fjäll med fri utveckling

FR – fjäll med renbete

HF – vattenmiljö med fri utveckling

HS – vattenmiljö med någon form av skötsel och brukande

Södra delen av naturreservatet:
åsruggens västsida

Naturreservatet
Prästaskogen

Restaureringsåtgärder

Före restaurering

- Lövträd
- Buskar
- Öppen gräsmark

Efter restaurering

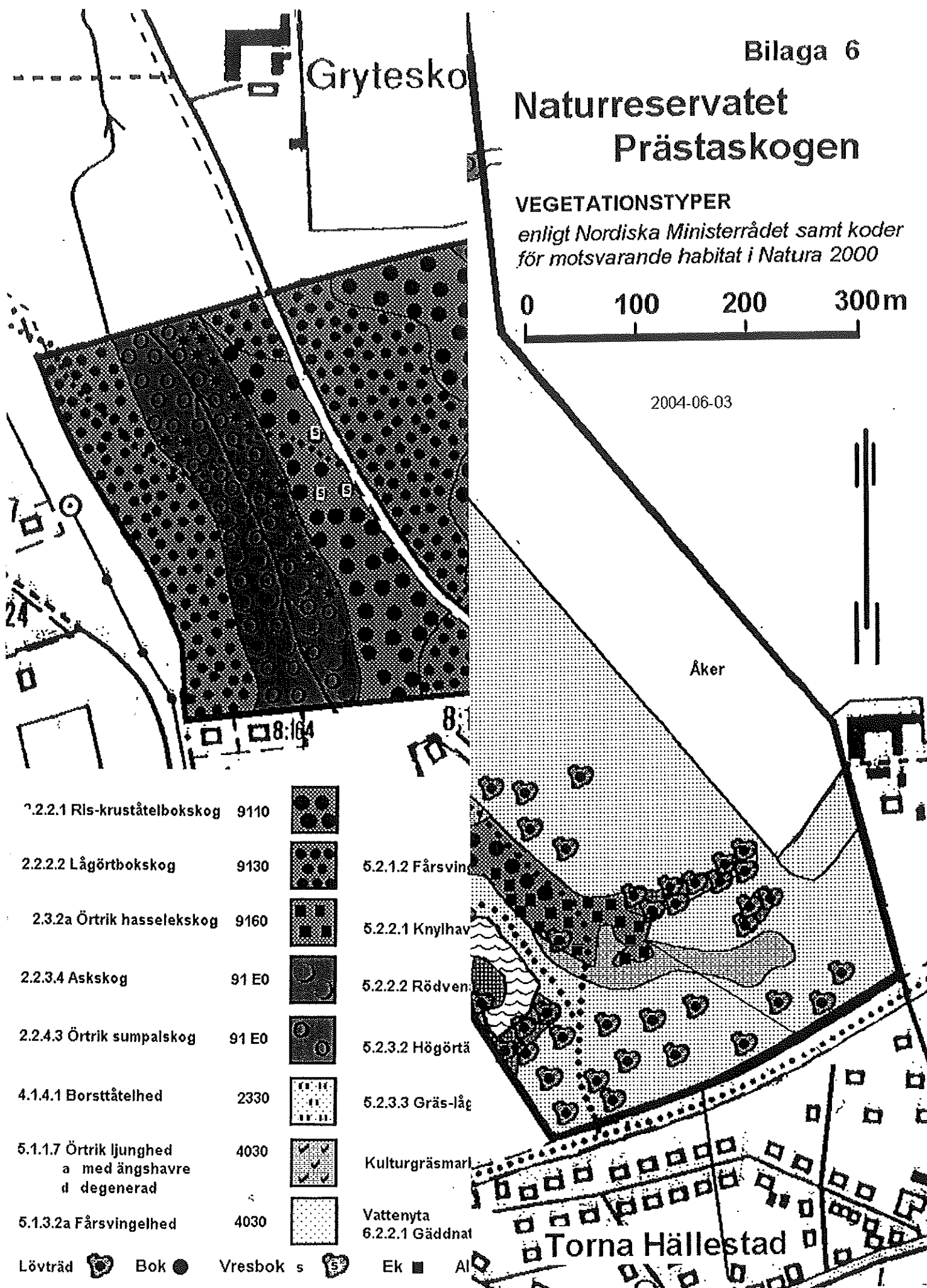
Naturreservatet Prästaskogen

VEGETATIONSTYPER

enligt Nordiska Ministerrådet samt koder
för motsvarande habitat i Natura 2000

0 100 200 300m

2004-06-03

Vegetationstyper

2.2.2.1 Ris-kruståtelbokskog	9110
2.2.2.2 Lågörtbokskog	9130

Gränsen mellan de två typerna inom reservatet är oskarp. Näringsförhållandena tycks vara ganska likartade. Ris-kruståtelbokskog har markerats på ytor där det enbart förekommer förna eller där vitsippa uppträder som ensam art. På något ställe i åsslutningar eller vid trädbaser förekommer kruståtel, *Deschampsia flexuosa*. Som indikatorart för lågörtbokskog har gulplister, *Lamium galeobdolon*, i en sammanhängande vitsippsmatta använts och tillsammans med denna art uppträder ofta *Stellaria holostea*, *Viola reichenbachiana*, *Melica nutans*, *Stellaria nemorum* och *Galium odoratum*, rikast längst i väster..

I trädskiktet finns enstaka ekar inblandade. Ett speciellt inslag utgör de vresbokar som förekommer i skogen längs vägen mot Måryd och i östra kanten av bokskogsområdet ut mot den öppna fäladsmarken. Även ute i den betade fäladsmarken är vresbokar vanliga och inom ett mindre område finns en hagmark med nästan enbart vresbok och flerstammiga vanliga bokar. På den södra åsryggen finns också enstaka välvuxna exemplar av vresbok.

2.2.3.2a Örtrik hasselekskog **9160**

Viss inblandning av bok förekommer. Fältskiktet är inte extremt rikt utan påminner om det som finns i lågörtbokskogen. Dessutom har liljekonvalj och skogsstarr (*Convallaria majalis*, *Carex sylvatica*) noterats. Typen har troligen utvecklats från ett hagmarksstadium. I östra delen ingår en mindre nyplantering.

2.2.3.4 Askskog	91EO
2.2.4.3 Örtrik sumpalskog	91EO

Skogstyperna uppträder i fuktiga sänkor och förekommer på flera ställen blandade. I luckor har ofta björk etablerats och detta gäller i synnerhet några hyggen efter gran i kärrkanterna inom västra delen av reservatet. Ett rent askområde finns centralt i reservatet längs norra gränsen med förekomst av *Paris quadrifolia*. I den övriga al-askskogen förekommer *Filipendula ulmaria*, *Ranunculus ficaria*, *Chrysosplenium alternifolium*, *Anemone nemorosa*, *Scirpus sylvatica* och *Urtica urens*.

4.1.41 Borsståtelhed **2330**

Inom en mycket begränsad yta med enbart sand och starkt solexponerad i sydvästläge finns ett fragment av borsståtelhed med riklig förekomst av lavar och låg bjömmossa. (*Cladonia* spp, *Comicularia aculeata*, *Polytrichum piliferum*)

5.1.1.7 Örtrik ljunghed	4030
5.1.3.2a Fårsvingelhed	4030
5.2.1.2 Fårsvingeltorräng	6270
5.2.2.2 Rödvenäng	6270

Inom reservatet glider dessa typerna över i varandra. Artrikedom och förekomst av särskilda arter som backsippa och tjärblomster i fältskiktet och mossor i bottenskiktet har använts för uppdelning. Den örtrika ljungheden innehåller förutom ljung många örter (och inom ett begränsat område ängshavre) medan fårsvingelheden i princip saknar ljung och är fattigare på arter. Den är också mera lågvuxen (kanske hårdare betad). I fårsvingeltorrängen utgör tjärblomster och gråfibbla ett markerat inslag med bergklommossa (*Hypnum cupressiformae*) i bottenskiktet. Där finns också en förekomst av fältvädd *Scabiosa columbaria*. Rödvenängen innehåller ett begränsat antal vanliga arter för torra gräsmarker med hakmossa, *Rhytidiadelphus squarrosus*,

i bottenskiktet. På västsidan av den södra åsryggen finns ett igenvuxet område med artfragment från en tidigare artrik typ av ljunghed eller torräng med brudbröd, backsippa, tjärblomster, stallört och femfingerört (*Filipendula vulgaris*, *Pulsatilla vulgaris*, *Lychnis viscaria*, *Ononis arvensis* och *Potentilla argentea*).

5.2.3.2 Högörtäng 6430

5.3.3.3 Gräs-lågstarräng 6410

De fuktiga till blöta öppna markerna domineras av högörtvegetation som på grund av bete är låg och tämligen gles. Älgört, ängsbräsma, ältranunkel (*Filipendula ulmaria*, *Cardamine pratensis*, *Ranunculus flammula*) är vanliga tillsammans med *Geum rivale*, *Valeriana dioica*, *Galium palustris*, *Carex nigra*, *Caltha palustris*, *Potentilla anserina* m fl och mossor som *Calliergionella cuspidata* samt *Mnium*-arter. Högörtvegetationen fortsätter in i områden som tidigare varit alkärr men som nu ser ut som en typ av beteshage med al. Över huvud taget är uppslag av al vanliga inom hela högörtängområdet.

Inom några ytor dominerar lågvuxna starrarter (*Carex panicea* och *Carex nigra*) helt och dessa områden har klassats som gräs-lågstarräng.

5.2.2.1 Knylhavreäng 6510

Typen finns på en starkt kuturpåverkad backe (tidigare skidbacke) i södra delen av reservatet.

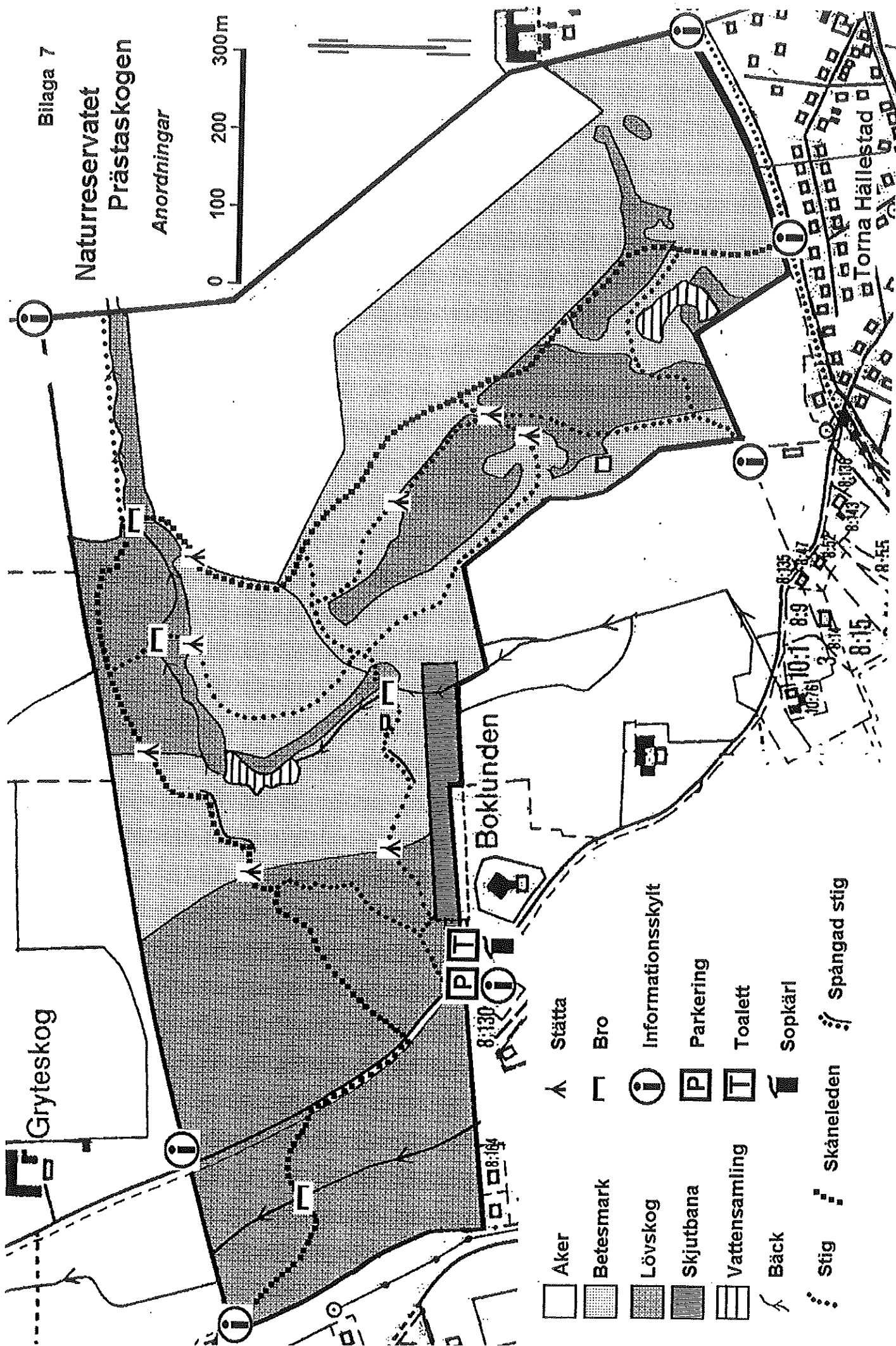
Vattenytor

I bäcken som rinner genom den centrala betesmarken finns ett dämme med i princip öppet vatten omgivet av vallar med kulturgräs. En mindre damm i södra delen (täktbottern?) hyser en del vattenarter (vass, vattenklöver, möja och nate) samt är tillhåll för grodor.

Naturresevatet Prästaskogen

Anordningar

0 100 200 300m

Aker

Betesmark

Lövsog

Skjutbana

Vattensamling

Bäck

Stig

Skåneleden

Spångad stig

Stätta

Bro

Informationsskylt

Parkering

Toalett

Sopkärl